FIŞADISCIPLINEI

1. Date despreprogram

1.1 Instituţia deînvăţământsuperior	UniversitateaBabeș-Bolyai,Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	TeologieGreco-Catolică
1.3 Departamentul	Blaj
1.4 Domeniuldestudii	Teologie
1.5 Ciclulde studii	Licență
1.6 Programul destudiu/ Calificarea	Teologiegreco-catolicăpastorală(laBlaj)/ Licențiatînteologie

2. Date despredisciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KLR0111**IstoriaBisericiiIV**(IstoriaBRU)						
2.2 Titularul activităţilordecurs	Lect. dr. CiprianGhișa						
2.3 Titularul activităţilordeseminar	Lect. dr. CiprianGhișa						
2.4 Anul destudiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6.Tipuldeevaluare	C	2.7 RegimuldisciplineiI	DF

3. Timpul total estimat(orepe semestrual activităţilordidactice)

3.1 Numărdeorepe săptămână	4	Din care:3.2 curs	2	3.3 seminar/laborat	2
3.4 Total oredinplanulde învăţământ	56	Din care:3.5 curs	28	3.6 seminar/laborat	28
Distribuţiafonduluidetimp:					ore
Studiul dupămanual,suport decurs,bibliografie şinotiţe					15
Documentaresuplimentarăînbibliotecă,pe platformeleelectronicede specialitateşipeteren					10
Pregătire seminarii/laboratoare,teme, referate,portofoliişieseuri					15
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activităţi:.....					

3.7 Total orestudiuindividual	44
3.8 Total orepesemestru	100
3.9 Număruldecredite	4

4. Precondiţii(acoloundeeste cazul)

4.1 decurriculum	• Nu estecazul
4.2 decompetenţe	• Nu estecazul

5. Condiţii(acolounde este cazul)

5.1 Dedesfăşurare a cursului	• Prezențalaprelegeri
5.2Dedesfăşurare a seminarului/laboratorului	• Prezențașiactivitatea deseminar,pregătireașipredareala timpa temei deseminar

6. Competenţelespecificeacumulate

	Înurmastudierii acestei discipline,studentultrebuie săpoată: • Săînsuşească,săcunoască,săînţeleagăşisăutilizezeprincipiile,mijloacele,metodele, procedeele şiconceptele-limbajul-terminologiaspecifice Istoriei ecleziastice; • Săexplice,săinterpreteze,săapliceşisărezolveproblemedindomeniulIstoriei Bisericii; • Sădezvolte oreflecţiecriticăşiconstructivăîninterioruldomeniului; • Săfie creativşiinovativîninterpretarea problemelor istorice; • Săpoată abordalanivel dediscuţiirealităţilecircumscrise IstorieiBisericii; • Săsesizezeimportanţacontexteloristoriceînevoluţiageneralăa Bisericii; • Săpoatăprezentaprincipalele evenimenteşisăînţeleagăprincipalelefenomeneistorice; • Săcunoascăbibliografia aferentă studiuluiIstorieiBisericii.
	• Săpoată folosicunoştinţele acumulate la istorie pentru maibunaînţelegereacelorlalte disciplinealeteologiei–inter-disciplinaritate; • Săînţeleagăevoluţiadogmatică,rituală,ecleziologicăînlegăturăcuevoluţiileistorice alesocietăţiiumaneşi aleinstituţiilor politice,sociale,economice,culturale; • Săpoatădobândiabilităţişicompetenţe care să-iajuteîndezvoltareaprofesionalăîn domeniiconexeteologiei; • Sădobândească autonomieînprocesuldeanalizăanoilorabordăridindomeniu;

7. Obiectiveledisciplinei(reieşinddingrilacompetenţeloracumulate)

7.1 Obiectivul generalal disciplinei	• Cursulîşipropuneînsuşireadecătrestudenţiacunoştinţelor esenţiale privitoarelaevoluţiaBisericiiGreco-Catolicedin Transilvania, ulteriordinRomânia.Se urmăreştemodulîncare s-a realizat UnireaBisericiiromânilordin TransilvaniacuBiserica Romeilasfârşitulsec.XVIIşievoluţiaacesteibisericipânăla instalarearegimuluicomunistînRomânia,în1948.Suntanalizate aspectele instituţionale,relaţiacustatul,relaţiileinter-confesionale, implicareaacestei bisericiînmişcareanaţională, rolulsăuîn dezvoltareaculturiişiînvăţământuluiromânesc.
7.2 Obiectivelespecifice	• Insuşirea,cunoaşterea,înţelegereaşiutilizareaterminologiei specificeistoriei Bisericii; • Dezvoltareaanalizeişigândiriicritice; • Înţelegerearelaţieidecauzalitate înistorie; • Înţelegerea contexteloristorice specificefiecăreiperioade; • ÎnţelegerealegăturiidintreevoluţiainstituţieiBisericiişiprincipalele fenomenepolitice,sociale,economiceşiculturalespecificefiecărei perioadeistorice; • Înţelegereaimportanţeiroluluijucatdeevoluţiileistoriceînevoluţia generalăşiparticulară ateologiei; • Cunoaşterea bibliografiei aferentă studiuluiistorieiecleziastice;

8. Conţinuturi

8.1 Curs	MetodedepredareObservaţii. Bibliografie	
Curs 1:Bisericaromânilor dinTransilvaniaîn sec. XVII - Prezentareaobiectivelorşi structurii cursului - ContextulgeneralalTransilvaniei însec. XVII - StareaBisericiiOrtodoxe înTransilvania - Influenţelecalvine	Prelegere/ discuţii	Bibl:Păcurariu,2000,55-61, 82-88,130-137,187-201; Pâclişanu, 2006,p. 17-80.
Curs 2: RealizareaUnirii cuBiserica Romei - PreluareaTransilvanieidecătre austrieci - MitropolitulTeofilşisinodul din1697 - Mitropolitul Atanasie şi sinoadeledin1698 şi1700	Prelegere	Bibl:Ghitta,2001,p.31-91; Miron,2004,p.37-62; Pâclişanu, 2006,p. 81-154.
Curs 3: EvoluţiaUniriiîntimpulluiIoanPataki - AlegerealuiPataki - Evoluţiiinstituţionale - Bula Rationi Congruit - Problemeidentitare	Prelegere	Bibl:Miron,2004,p.65-272; Pâclişanu, 2006,p. 155-346.
Curs 4: EvoluţiaUniriiîntimpulluiInochentie MicuKlein - AlegerealuiInochentie - Evoluţiiecleziastice - Politica naţională - VisarionSarai - Exilul	Prelegere	Bibl:Miron,2004,p.65-272; Pâclişanu, 2006,p. 155-346.
Curs 5: EvoluţiaUniriiîntimpulluiPetruPavel Aron - Structuriinstituţionale - Reformele educaţionaleşiculturale - Sofroniedin Cioara/ relaţii interconfesionale - Problemeidentitare	Prelegere	Bibl:Barta,2003,p.31-163; Ghişa,2006,p.18-50,129-138, 205-210, 247-255; Miron,2004,p.65-272; Miron,2007,p.59-186; Pâclişanu, 2006,p. 347-510.
Curs 6: EvoluţiaUniriiîntimpulluiAtanasie RednicşiGrigoreMaior - Evoluţiiinstituţionale - misionarism - relaţiacustatul–IosifII - politica naţională - evoluţiiculturale - întemeiereaepiscopiei deOradea	Prelegere	Bibl:Barta,2003,p.31-163; Ghişa,2006,p.18-50,129-138, 205-210, 247-255; Miron,2004,p.65-272; Miron,2007,p.59-186; Pâclişanu, 2006,p. 347-510.
Curs 7: EvoluţiaUniriiîntimpulluiIoanBob - organizareinstituţională–reforme - relaţiacustatul - relaţiiinterconfesionale - politica naţională - relaţiacuarhiepiscopiadeEsztergom - aspectelegatedeŞcoalaArdeleană - evoluţiiidentitare	Prelegere	Bibl:Dumitran,2007,45-339; Ghişa,2006, p.277-330.
Curs 8: EvoluţiaUniriiîntimpulluiIoan Lemeni - organizareinstituţională - evoluţiiculturale şieducaţionale - problemanaţională - Revoluţia dela1848	Prelegere	Bibl:Ghişa,2008,vol.1, passim,vol.2,cap.VI-VII; Deteşan, 2008,passim.
Curs 9: EvoluţiaUniriiîntimpulluiAlexandru ŞtercaŞuluţiu	Prelegere	Bibl:Barta,2003,p.163-180;Bonda,2008,p.51-164,

- întemeiereamitropoliei - evoluţiaepiscopiilorsufragane - reorganizare instituţională - relaţiiinterconfesionale - problemanaţională		265-404; Bojor, 2000, passim;Căluşer,2000,p.27-305.
Curs 10: EvoluţiaUniriiîntimpulluiIoan Vancea şiVictorMihalydeApşa - conciliileprovinciale - participarealaConciliulVaticanI - BisericaUnităîntimpul PrimuluiRăzboi Mondial - Aspecteale vieţiispirituale	Prelegere	Bibl:Bocşan,Cârja,2001,p. 105-286;Cârja,2007,p.59-131,223-304;Bojor,2000, passim;IoanVancea,2003, p. 11-105.
Curs 11:Biserica Unităînperioadainterbelică (I) - Reorganizare instituţionalăînstatulromân - Evoluţiaepiscopiilor–înfiinţarea episcopiei deMaramureş - LegeaCultelor	Prelegere	Bibl:Bojor,2000,passim; Păcurariu,2000,p.324-399; Bucur,2003,p. 29-132.
Curs 12:Biserica Unităînperioadainterbelică (II) - Concordatulcu BisericaRomei - relaţiiinterconfesionale - AcţiuneaCatolică	Prelegere	Bibl: Păcurariu, 2000,p. 429-444; Bucur, 2003,p.29-132; Ştirban,2005, p.7-263,315-366.
Curs 13:Identitateaconfesionalăgreco-catolică - Aspecteale pietăţii - Elementelediscursuluiidentitar - Influenţelelatine	Prelegere	Bibl: Ghişa, 2006,passim.
Curs 14: DesfiinţareaBisericiiGreco-catolice-1948 - Contextul instaurării regimuluicomunistîn România - Ierarhiigreco-catolicidela 1948 - ReacţiaBisericiiGreco-Catolice faţăde măsurile luate de regimulcomunist - Aspecteale persecuţiei	Prelegere	Bibl:Bucur,2003,p.133-228;Vasile,2003,p.Passim; MemoriilecardinaluluiIuliu Hossu, 2003,passim.

Bibliografie

1.Barta,C.,*Tradiţieşidogmă*, Blaj,Ed.BunaVestire, 2003.
2.Bocşan,N.,Cârja,I.,*BisericaRomânăUnităla ConciliulEcumenic VaticanI*, Cluj-Napoca, Ed. PUC, 2001.
3.Bojor,V.,*EpiscopiiDiecezeiGreco-CatolicedeGherla,acumCluj-Gherla(1856-1939)*,Cluj-Napoca,ViaţaCreştină,2000.
4.Bonda,I.,*MitropoliaRomânăUnităîntimpulpăstoririluiAlexandruŞterca-Şuluţiu*,Cluj-Napoca, Ed. PUC,2008.
5.Bucur,M.,*DinistoriaBisericiiGreco-CatoliceRomâne,1918-1953,* Cluj-Napoca,Ed. Accent,2003.
6.Căluşer,I.,*Episcopia Greco-CatolicădeOradea*, Oradea, 2000.
7.Cârja,I.,*Bisericăşisocietate înTransilvaniaînperioadapăstoririimitropolitului Ioan Vancea(1869-1892)*, Cluj-Napoca, Ed. PUC,2007.
8.*Credinţanoastrăesteviaţanoastră.Memoriilecardinaluluidr.IuliuHossu*,ed.îngrijităpr.S.A. Prunduş, Cluj-Napoca, Ed.ViaţaCreştină, 2003.
9.Deteşan,D.,*Procesullemenian (1843-1846)*, Cluj-Napoca, PUC,2008.
10.Dumitran,D.,*Untimpalreformelor.BisericaGreco-CatolicădinTransilvaniasubconducerea episcopuluiIoanBob(1782-1830)*, Bucureşti,Ed. Scriptorium,2005.
11.Ghişa,C.,*BisericaGreco-CatolicădinTransilvania1700-1850.Elaborareadiscursuluiidentitar*, Cluj-Napoca, Ed. PUC,2006.
12.Ghişa,C.,*EpiscopiadeFăgăraşîntimpulpăstoririluiIoanLemeni(1832-1850)*,vol.1-2,Cluj-Napoca, Ed.Argonaut,2008.
13.Ghitta,O.,*Naştereauneibiserici.Bisericagreco-catolicădinSătmarînprimuleisecoldeexistenţă*

(1667-1761), Cluj-Napoca,Ed. PUC,2001.
14.*IoanVancea.Pastoraleşicirculare1865-1869*,ed.îngrijităNeN.Bocşan,M.Andrei,Cluj-Napoca, Ed. PUC,2003.
15.Miron,G.M.,*BisericaGreco-CatolicădinTransilvania.Clerşienoriaşi(1697-1782)*,Cluj-Napoca, Ed. PUC,2004.
16.Miron,G.M.,*BisericaGreco-CatolicădinComitatulClujînsecolulalXVIII-lea*,Cluj-Napoca,Ed. PUC,2007.
17.Păcurariu,M.,*Istoria BisericiiOrtodoxe Române*, ed.V,Bucureşti,2000.
18.Pâclişanu,Z.,*IstoriaBisericiiRomâneUnite*,ed.îngrijităeI.Tâmbuş,Tg.Lăpuş,Ed.Galaxia Gutenberg, 2006.
19.Ştirban,A.,Ştirban,M.,*DinistoriaBisericii Unitedela1918la1941*, SatuMare,2005.
20.Vasile, C., *IstoriaBisericiiGreco-Catolicesub regimulcomunist. 1945-1989*, Iaşi,Ed. Polirom,2003.

8.2 Seminar/laborator	MetodedepredareObservaţii	
S1:Politicareligioasăaprincipilorcalvini	Prezentareși dezbatere,explicații,indicațiiledecurs / laalegerea analiza hărții, studentului conversație,studiu petext istoric	Bibliografiepornind dela
S2:Analizadeclarațiilordeunire: 1697,1698,1700Prezentareși	dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S3:Semnificațiilebulei Rationi Congruit	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S4:Problemanațională:SupplexLibellus Valachorum	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S5:Aspecteidentitare:Floarea adevărului	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S6:Structuriinstituționale:problemamitropoliei	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S7:Structuriinstituționale:reformadin 1807și relațiacuPetruMaior	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S8:Procesullemenian	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S9:Vizitelenunțiilorapostoliciîn Transilvania – semnificațiiinstituționaleși identitare	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S10:Poziția ierarhieiromâne laConciliulVatican I	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S11:Prezentări:VasileSuciu, IuliuHossu, Alexandru Rusu,IoanSuciu	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S12:Concordatul–1929	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S13:Discursulidentitar	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului
S14:Studiidecaz:ierarhiiîntimpulpersecuției	Prezentareși dezbatere,	Bibliografiepornind dela indicațiiledecurs / laalegerea studentului

Bibliografie

Bibliografiamenționatăpentrucurs,respectivoricealtălucraredeistorieecleziasticădinbiblioteca Facultății deTeologieGreco-Catolică,Departamentul Blaj.

9. Coroborareaconţinuturilordisciplinei cuaşteptărilereprezentanţilorcomunităţiiepistemice, asociaţiilorprofesionaleşi angajatorireprezentatividin domeniul aferentprogramului

- Conţinuturilediscipline isuntcoroborate cuaşteptărilecomunităţiiepistemice, asociaţiilorprofesionaleşi angajatoridindomeniul programului.
- Conţinuturilediscipline i răspundexigenţelorparohiei,fişeipostuluide muncădindomeniulbisericesc, educativ,caritativ,cateheticsauformativşi voluntariat.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1Criteriideevaluare	10.2 metodedeevaluare	10.3 Pondere din notafinală
10.4 Curs	Însușireaconținuturilor	Examenfinal scris	70%
		Examenul vacuprindesubiecte din tematica prezentatălacurs șiseminar.Douăsubiectevor fialesedecoordonatorul cursuluișiunulvafi la alegere.	
10.5 Seminar/laborator	Participareactivăla seminar	Evaluareaparticipăriiactivela30% dezbaterişiEvaluarealucrării scrise	
	Lucrareadeseminar	Predatăcu2săptămâniînainte deîncepereasesiunii	
10.6 Standardminimdeperformanţă			
• Însuşirea materialuluideînvăţat. • Finalizarealucrăriideseminar. • Obţinereaaminimum5puncte: 1dinoficiu,4punctelacurs+ seminar.			

Datacompletării 1.10.2020

Semnăturatitularului decurs

Semnăturatitularului deseminar

Dataavizăriiîndepartament 01.10.2020

Semnătura directorului de departament